Procesní lhůty

Estonsko

1 Jaké druhy lhůt se uplatňují v občanskoprávních řízeních?

Při počítání procesních lhůt se použijí ustanovení obecné části občanského zákoníku (*tsiviilseadustiku üldosa seadus*) týkající se dob a lhůt, pokud zákon nestanoví jinak. Podle § 134 odst. 2 obecné části občanského zákoníku se lhůty stanovují v letech, měsících, týdnech, dnech, hodinách či kratších jednotkách času nebo s odkazem na určitou událost, která s jistotou nastane. Lhůta začíná běžet od následujícího kalendářního dne nebo ode dne, k němuž nastala událost, která byla stanovena jako začátek běhu lhůty, a končí stanovený den. Je-li tento den určen na základě lhůty vypočítané ve dnech nebo delších jednotkách času, uplyne lhůta ve 24:00 h příslušného dne, nestanoví-li zákon jinak. Projev vůle nebo určité úkony osoby vykonávající hospodářskou nebo profesní činnost, které mají být v konkrétní lhůtě touto osobu učiněny, musí být provedeny nejpozději ve stanovený den, v řádném místě, a to do konce běžné pracovní doby. Má-li být procesní úkon učiněn v prostorách soudu, považuje se za konec lhůty konec pracovního dne soudu.

2 Seznam dnů pracovního klidu podle nařízení (ES/Euratom) č. 1182/71 ze dne 3. června 1971.

Dny pracovního klidu jsou stanoveny v zákoně o státních svátcích a významných dnech (*pühade ja tähtpäevade seadus*) (ten vstoupil v platnost dne 23. února 1998). Jedná se o tyto dny:

24. února – Den nezávislosti a výročí vzniku Estonské republiky;

1. ledna – Nový rok;

– Velký pátek;

– Velikonoční neděle;

1. května – Svátek práce;

– Svatodušní svátky;

23. června – Den vítězství;

24. června – Letní slunovrat;

20. srpna – Den obnovení nezávislosti;

24. prosince – Štědrý den;

25. prosince – 1. svátek vánoční;

26. prosince – 2. svátek vánoční.

3 Jaká jsou obecná pravidla pro počítání lhůt v různých řízeních ve věcech občanských a obchodních?

Podle § 65 odst. 1 občanského soudního řádu (*tsiviilkohtumenetluse seadustik*) se při výpočtu procesních lhůt použijí ustanovení obecné části občanského zákoníku, která se týkají lhůt, nestanoví-li zákon jinak.

4 Pokud musí být určitý úkon nebo formalita vykonány v dané lhůtě, kdy tato lhůta začíná?

Obecné pravidlo je stanoveno v § 135 odst. 1 obecné části občanského zákoníku, přičemž podle něj začíná lhůta běžet následujícího kalendářního dne nebo dne, v němž nastala událost, která byla stanovena jako začátek běhu lhůty, nestanoví-li zákon nebo smlouva jinak. Lhůta stanovená soudem začíná běžet následujícího dne po dni, v němž je doručena písemnost, v níž je lhůta stanovena, není-li při stanovení lhůty určeno jinak. Není-li doručení písemnosti nutné, začíná lhůta běžet po obdržení oznámení o stanovení lhůty (§ 63 občanského soudního řádu).

5 Může být počátek běhu lhůty ovlivněn nebo změněn způsobem předání nebo doručení písemností (osobní doručení soudním doručovatelem nebo doručení poštou)?

Nikoli. V občanském soudním řádu se uvádí, že lhůta stanovená soudem začíná běžet dne následujícího po dni, v němž byla doručena procesní písemnost. To platí pro všechny způsoby doručování písemností.

6 Pokud výskytem události počíná lhůta běžet, započítává se den, kdy k události došlo, do výpočtu lhůty?

Ne. Podle § 135 odst. 1 obecné části občanského zákoníku začíná lhůta běžet následujícího kalendářního dne nebo dne, v němž nastala událost, která byla stanovena jako začátek lhůty, nestanoví-li zákon nebo smlouva jinak.

7 V případě, kdy je lhůta vyjádřena ve dnech, započítávají se do uvedeného počtu dní kalendářní, nebo pracovní dny?

Podle § 136 odst. 9 obecné části občanského zákoníku se pro účely stanovení lhůty za den považuje časové období od půlnoci do půlnoci. Je-li proto lhůta vyjádřena ve dnech, počet dnů odkazuje na kalendářní dny.

8 Kdy je tato lhůta vyjádřena v týdnech, měsících nebo rocích?

Procesní lhůty se zpravidla udávají ve dnech.

Lhůta je vyjádřena v měsících například tehdy, pokud po jejím uplynutí nelze podat opravný prostředek. Podle § 632 občanského soudního řádu lze opravný prostředek podat do 30 dnů ode dne doručení rozsudku účastníkovi řízení, nejpozději však do pěti měsíců ode dne vynesení rozsudku soudu prvního stupně. Po uplynutí pěti měsíců ode dne vynesení rozsudku nelze opravný prostředek podat, a to ani v případě, že po doručení rozsudku zbývá do konce pětiměsíčního období od jeho vynesení méně než 30 dnů. Toto absolutní omezení bylo zavedeno za účelem zajištění právní jistoty. Podobná pětiměsíční absolutní lhůta byla například zavedena i pro podání odvolání proti usnesení nebo podání kasačního opravného prostředku.

Příkladem lhůty vyjádřené v letech je lhůta pro zánik nároku na vrácení státního poplatku nebo jistoty – nárok zaniká po uplynutí dvou let od konce roku, během něhož byla jistota složena nebo státní poplatek uhrazen, nikoli však před ukončením řízení vynesením pravomocného rozsudku. Jde o lhůtu pro zánik nároku, a nikoli o procesní lhůtu – tuto lhůtu tedy nelze prodloužit ani obnovit.

Rovněž lhůta pro promlčení nároku je vyjádřena v letech. Ani v tomto případě se nejedná o procesní lhůtu. Podle § 143 obecné části občanského zákoníku přihlédne soud k promlčení nároku pouze na námitku povinné strany.

9 Je-li lhůta vyjádřena v týdnech, měsících nebo rocích, kdy taková lhůta vyprší?

Lhůta končí stanoveného dne. Je-li tento den určen na základě časového období vypočítaného v týdnech, je příslušným datem odpovídající den posledního týdne daného období. Je-li určen na základě lhůty vypočítané v měsících, je příslušným datem odpovídající den posledního měsíce. Je-li určen na základě

lhůty vypočítané v letech, je příslušným datem odpovídající den a měsíc posledního roku. Jestliže je určen na základě lhůty vypočítané v měsících nebo letech a příslušné datum spadá do určitého měsíce, který nemá tento konkrétní den, považuje se za příslušné datum poslední den měsíce (§ 136 odst. 2–5 obecné části občanského zákoníku).

10 Připadá-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, či den pracovního klidu je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den?

Ano. V § 136 odst. 8 obecné části občanského zákoníku je stanoveno, že pokud stanovené datum pro projev vůle nebo splnění povinnosti připadá na státní svátek nebo jiný den pracovního klidu, má se za to, že příslušným datem je první pracovní den následující po dni pracovního klidu.

11 Existují zvláštní okolnosti, za kterých lze prodloužit lhůty? Jaké jsou podmínky pro získání takových prodloužení lhůty?

Podle § 64 odst. 1 občanského soudního řádu může soud na základě odůvodněného návrhu nebo z vlastního podnětu procesní lhůtu, kterou stanovil, prodloužit, pokud k tomu existuje oprávněný důvod. Lhůtu lze vícekrát než jednou prodloužit pouze se souhlasem protistrany.

12 Jaké lhůty platí pro opravné prostředky (odvolání)?

Opravný prostředek je nutno podat do 30 dnů ode dne doručení rozsudku, nejpozději však do pěti měsíců ode dne vynesení rozsudku soudu prvního stupně (*esimese astme kohus*) (§ 632 odst. 1 občanského soudního řádu). Z tohoto obecného pravidla však existují výjimky:

1) Pokud okresní soud (*maakohus*) při rozhodování v dané věci ve výroku uvede, že příslušný obecně použitelný právní předpis je v rozporu s ústavou (*põhiseadus*), a odmítne jej použít, lhůta pro podání opravného prostředku nezačne běžet, dokud není v ústavním přezkumu prováděném Nejvyšším soudem (*Riigikohus*) rozhodnuto o ústavnosti daného obecně použitelného právního předpisu;

2) je-li v dané věci vynesen ve lhůtě pro podání opravného prostředku doplňující rozsudek, začíná lhůta pro podání opravného prostředek běžet od okamžiku vynesení doplňujícího rozsudku, a to i pro odvolání proti původnímu rozsudku. V případech, kdy je k rozsudku vynesenému bez popisné části nebo bez odůvodnění doplněna vynechaná část, začíná lhůta pro podání opravného prostředku běžet znovu ode dne, k němuž byl vynesen rozsudek v úplném znění.

Pokud účastníci řízení dospějí k dohodě a vyrozumí o tom soud, lze lhůtu pro podání opravného prostředku zkrátit, nebo ji prodloužit až na pět měsíců ode dne zveřejnění rozsudku.

13 Mohou soudy změnit lhůtu pro dostavení se k soudu nebo stanovit zvláštní datum pro dostavení se?

Podle občanského soudního řádu určí soud datum konání soudního jednání neprodleně po obdržení žalobního návrhu nebo žalobní odpovědi na ně nebo po uplynutí lhůty stanovené pro odpověď. Soud může soudní jednání naplánovat rovněž před obdržením odpovědi nebo uplynutím lhůty pro odpověď, pokud lze předpokládat, že k rozhodnutí v dané věci bude bez ohledu na odpověď nutné soudní jednání, nebo je-li vhodné naplánovat soudní jednání ihned z jiných důvodů. Jestliže soud odpověď nevyžaduje, naplánuje soudní jednání neprodleně po obdržení žalobního návrhu. Při plánování soudního jednání si soud pokud možno vyžádá a uváží stanovisko účastníků řízení.

Soud může nařízené soudní jednání zrušit, změnit čas jeho konání nebo je odročit pouze z oprávněného důvodu (§ 352 odst. 1 občanského soudního řádu).

14 Pokud je písemnost zasílána osobě, která má bydliště v místě, kde se prodlužuje lhůta, ale oznámení je učiněno v místě, kde se tato výhoda neuplatní, přijde tato osoba o výhodu prodloužení lhůty?

Je-li soudní řízení vedeno podle estonského procesního práva, nepozbývá určitá osoba práva na prodloužení procesní lhůty pouze na základě skutečnosti, zda lhůtu lze či nelze prodloužit v místě, kde jí byla předmětná písemnost doručena.

15 Jaké jsou důsledky nedodržení lhůt?

Není-li procesní úkon učiněn ve lhůtě, nemůže účastník řízení tento úkon provést později, pokud soud neobnoví lhůtu stanovenou zákonem, neprodlouží lhůtu, kterou stanovil, nebo neprojedná návrh, žádost, důkazy nebo námitky podané účastníkem řízení. To platí bez ohledu na to, zda byl účastník řízení na tyto důsledky předem upozorněn, či nikoli.

16 Pokud lhůta uběhne, jaké opravné prostředky mohou využít účastníci, kteří zmeškali lhůtu, tj. u rozsudku pro zmeškání?

Pokud soud vynesl rozsudek pro zmeškání, může žalovaný podat návrh na zrušení rozsudku pro zmeškání (§ 415 občanského soudního řádu). Rozsudek pro zmeškání je soudem zrušen, pokud pro nečinnost žalovaného, která vedla k vynesení kontumačního rozsudku, existoval oprávněný důvod. Oprávněným důvodem pro nepodání žalobní odpovědi nebo nedostavení se k nařízenému soudnímu jednání a neinformování soudu je především dopravní výluka, náhlá nemoc účastníka řízení nebo osoby jí blízké, kvůli němuž nebylo možné předložit žalobní odpověď nebo se dostavit k soudu či vyslat k soudu svého zástupce (§ 422 odst. 1).

Návrh na zrušení rozsudku pro zmeškání lze podat bez ohledu na to, zda existuje oprávněný důvod, pokud:

byla v případě nepředložení žalobní odpovědi žaloba žalovanému nebo jeho zástupci doručena jinak než osobně proti podpisu nebo elektronicky;

bylo v případě nedostavení se k nařízenému soudnímu jednání předvolání žalovanému nebo jeho zástupci doručeno jinak než osobně proti podpisu nebo doručením při soudním jednání nebo v elektronické podobě;

rozsudek pro zmeškání nebylo možné právoplatně vynést.

Návrh na zrušení rozsudku pro zmeškání lze podat do 30 dnů ode dne jeho doručení. Byl-li rozsudek pro zmeškání doručen veřejným oznámením, lze návrh na zrušení rozsudku pro zmeškání podat do 30 dnů ode dne, k němuž se žalovaný dozvěděl o rozsudku pro zmeškání nebo o zahájení řízení o výkonu rozsudku pro zmeškání. Pokud byl po obnovení soudního řízení proti žalovanému vynesen další rozsudek pro zmeškání, může žalovaný podat opravný prostředek proti tomuto rozsudku, pouze pokud nebyly ověřeny potřebné podmínky pro vynesení rozsudku pro zmeškání.

Poslední aktualizace: 12/12/2023

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.